

KESKKONNAMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

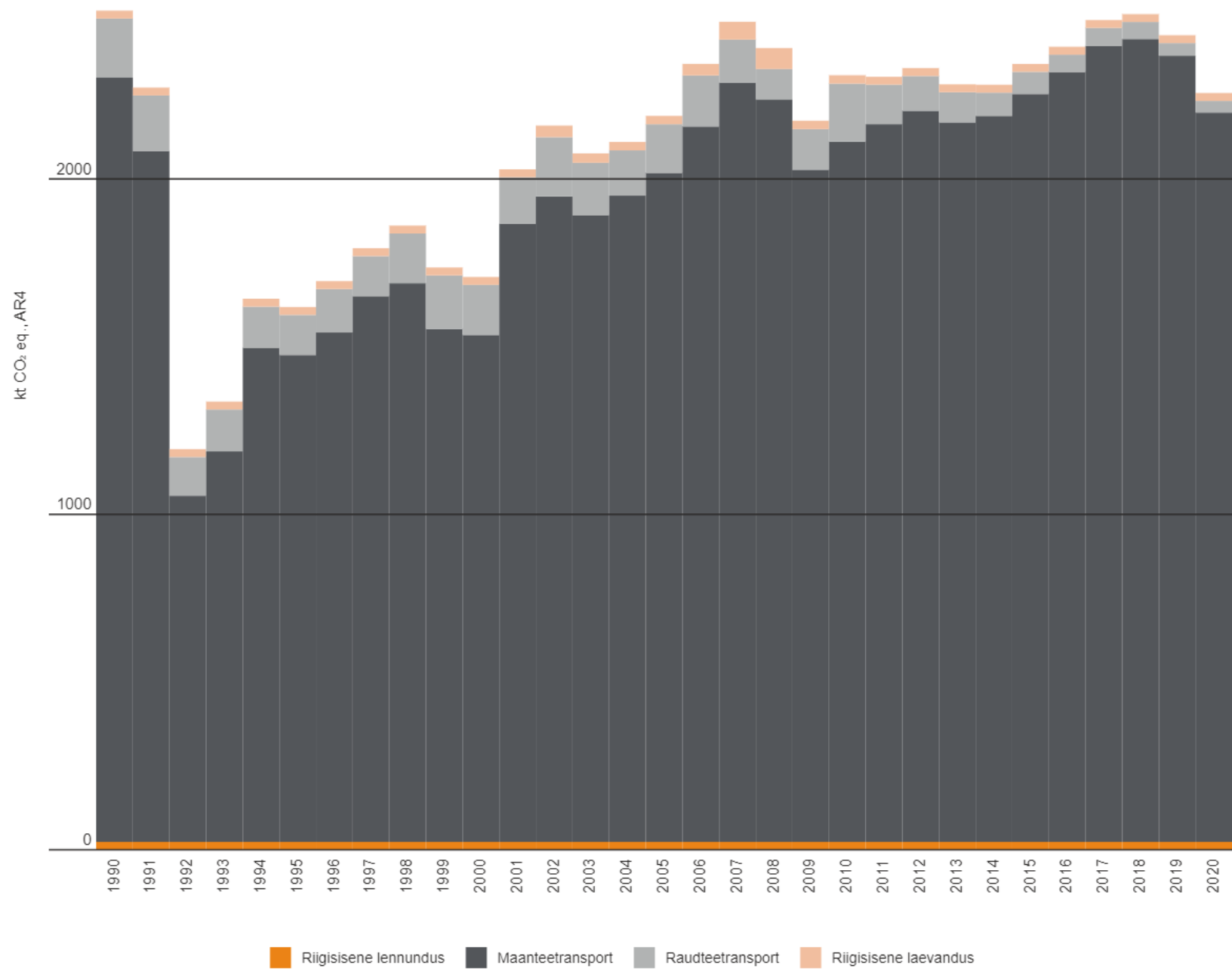
Uute raskeveokite CO₂-heite normide määruse muutmise ettepanek

Silver Sillak, kliimaosakonna nõunik

20.03.2023

Esitluse kava

- Muudatuse vajadus
- Kehtiv määrus ja muudatusettepanek
- Eeldatav mõju Euroopa Liidus
- Eesti esialgsed seisukohad
- Edasine ajakava

Muudatuse vajadus

- Transpordisektori kasvuhoonegaaside heitkogused ei ole märgatavalt vähenenud võrreldes 1990. aastaga.
- Transpordiettevõtete jaoks pole turul piisavalt mõistliku hinnaga energiasäästlikke veokeid.
- Raskeveokite väärtusahelat Euroopa Liidus ähvardab tehnoloogilise mahajäämuse risk.

Ettepaneku eesmärgid

1. Vähendada kuluefektiivselt raskeveokite CO₂ heidet;
2. Tuua turule energiasäästlikumaid veokeid;
3. Tugevdada Euroopa Liidu tootjate ja tarnijate juhtpositsiooni tehnoloogiaarendajatena.

Praegu kehtiv määrus (EL) 2019/1242

- Praegu kehtiva raskeveokite määrusega on kehtestatud uutele üle 16-tonnistele raskeveokitele CO₂-heite normid.
- Tootjad peavad vähendama sõidukipargi keskmist CO₂-heidet alates 2025. aastast 15% ja alates 2030. aastast 30% võrreldes 2019. aasta heite tasemega.

Olulisemad muudatused

- Määruse ulatus laieneb
  - bussidele (M2 ja M3 kategooriad),
  - väiksematele veoautodele (N2 ja N3 kategooriad),
  - haagistele (O3 ja O4 kategooriad).

Olulisemad muudatused

- Määrus ei kohaldu:
  - eriotstarbelistele sõidukitele, maastikusõidukitele ja eriotstarbelistele maastikusõidukitele;
  - väiketootjatele, kes toodavad vähem kui 100 raskeveokit aastas.

Olulisemad muudatused

Sõiduki kategooria	Heite vähendamise sihttase		
	Alates 2030	Alates 2035	Alates 2040
Raskeveokid	-45%	-65%	-90%
Linnaliini- bussid	-100%		

Olulisemad muudatused

- Linnaliinibussiks loetakse buss, millel on nii seisku kui ka istekohad ja madal sissepääs .
- Liikmesriikidele jääb õigus taotleda erandit juhul, kui ilmastiku, maastiku või linnaruumi eripärade tõttu ei ole võimalik võtta kasutusele heiteta sõidukit.

Olulisemad muudatused

- Heiteta sõiduk on sise põlemismootoriga sõiduk või haagis või sellise sise põlemismootoriga sõiduk või haagis, mille CO₂ eriheide on kuni 5g/(t·km) või 5 g/(p·km).
- Definiitsioon hõlmab nii akuelektrilisi, vesiniku kütuseelemendiga kui ka vesiniku sise põlemismootoriga sõidukeid.

Olulisemad muudatused

- Alates 2030. aastast kaotatakse heiteta ja vähese heitega sõiduki koefitsient (lisastiimul tootjale), mille järgi heiteta raskeveok arvestatakse aruandluses kahe sõidukina ning vähese heitega raskeveok kuni kahe sõidukina.

Osapoolte kohustused

- Tootjad peavad arvestama nendele seatud uute sihttasemetega tootmisprotsessis ning raporteerima liikmesriikidele uute sõidukite CO₂ heite andmed.
- Sihttaseme ületamisel peavad tootjad maksma ülemäärase heite maksu.
- Liikmesriigid peavad raporteerima CO₂ heite andmed Komisjonile.

Eeldatav mõju Euroopa Liidus

- Raskeveokite sektori heitkogused vähenevad
  - 7–17% aastaks 2035,
  - 15–38% aastaks 2040,
  - 66–80% aastaks 2050.
- Veokite energiatarbimine väheneb 11–19% aastaks 2050.
- Ühiskondlik kulu väheneb 11 500–42 500 € veoki kohta.

Eeldatav mõju Euroopa Liidus

- Uue sõiduki omamiskulu väheneb
  - 6000–9800 € aastal 2030 registreeritud sõiduki kohta,
  - 17 400–25 800 € aastal 2035 registreeritud sõiduki kohta,
  - 29 100–47 000 € aastal 2040 registreeritud sõiduki kohta.
- Euroopas lisandub töökohti
  - 13 000 aastaks 2030,
  - 83 000 aastaks 2040,
  - 121 000 aastaks 2050.

Eesti esialgsed seisukohad

- Varasemalt on Eestile olnud oluline, et gaasimootoriga ühissõidukeid ja raskeveoकेid saaks turule tuua ka pärast 2035. aastat, et toetada biometaani kui keskkonnasõbraliku gaasilise kütuse kasutamist transpordis.

Ajakava

Märts–aprill 2023

- Konsultatsioon ministriumite ja huvirühmadega

Kevad–suvi 2023

- Eesti seisukohtade kinnitamine valitsuses ja Riigikogus

2023 vältel

- Läbirääkimised EL Nõukogus

Euroopa Liidu otsustusprotsess

- Läbirääkimised toimuvad Brüsselis EL Nõukogu keskkonnatöögrupis.
- Keskkonnaministrid kinnitavad EL Nõukogu positsiooni keskkonnanõukogus.
- Järgnevad EL Nõukogu ja Komisjoni läbirääkimised Euroopa Parlamendiga ehk triloogid.

Ootame teie sisendit

- Palume teil tutvuda ettepaneku tekstiga ja saata oma küsimused ja soovitused ettepaneku kohta kirjalikult hiljemalt 12. aprilliks aadressile silver.sillak@envir.ee ja johanna.tiik@envir.ee.